

III

DONDERDAG 27 MEI 1937

Beschikbare tijd 3½ uur

Een effectenhandelaar te Amsterdam arbitreert o.m. in Amerikaanse fondsen a Meta met eenige New Yorksche huizen. De Nederlandsche transacties worden alle gedaan op de Amsterdamsche beurs, de Amerikaansche op de beurs te New York. In Amsterdam worden Amerikaansche aandelen vrijwel uitsluitend in Nederlandsche certificaten verhandeld. Voor de verwisseling in certificaten zijn in het algemeen verschuldigd: aanmaakloon van het administratiekantoor, stempel van de Vereeniging voor den Effectenhandel, zegel van het certificaat en zegel van de origineele stukken. Bij verwisseling van certificaten in origineele stukken moet royementloon aan het Administratiekantoor worden betaald.

Door de Amsterdamsche firma worden aan de hand van de opgaven van de beursbedienden nota's gemaakt en naar New York gezonden voor de te Amsterdam voor rekening van de Meta's verrichte transacties, terwijl tevens deze transacties telegrafisch naar New York worden opgegeven. Aan de Meta's worden slechts berekend de door den hoekman in rekening te brengen courtages, waarover door dezen eenmaal per maand wordt gedisponeerd.

De New Yorksche huizen telegrafeeren eveneens dagelijks de door haar gesloten transacties, waarover zij nota's zenden, welke hier circa tien dagen later aankomen.

Voor rekening van elke Meta wordt veelal, zij het meestal voor slechts korten tijd, een niet onbelangrijke positie aangehouden.

Behalve met eenige huizen te New York onderhoudt de Amsterdamsche effectenfirma dergelijke metarekeningen met eenige effectenfirma's te Londen en te Parijs.

Bij al deze firma's worden in verschillende soorten fondsen zaken gedaan op soortgelijke wijze als hierboven omschreven.

In totaal is er sprake van een tiental buitenlandsche huizen.

De ontvangst en verzending der effecten geschiedt door de kluisafdeeling der firma, ook die betreffende den aanmaak resp. het royement van certificaten, terwijl de betalingen en contante geldontvangsten loopen over de kasafdeeling der effectenfirma.

Men vraagt een dusdanige inrichting der geld- en fondsen-administratie.

1. dat zoowel alle arbitrage-transacties der buitenlandsche metisten als die der Amsterdamsche firma zelf zoowel ten aanzien der stukken als van geld en zoowel specifiek per metist als in totaal in de administratie worden opgenomen;
2. dat de positie van elke Meta dagelijks bekend is;
3. dat een dagelijksch resultatenoverzicht wordt verkregen van de voor elk der Meta's verrichte transacties en tevens een totaaloverzicht daarvan. Men wenscht dat deze resultaten-bepaling met voldoende zekerheid en nauwkeurigheid zal geschieden, zonder bijv. ten aanzien der transacties met New York te wachten op de eerst aan het eind van een maand te verwachten afschriften van de New Yorksche stukken en geld-afrekening over de vorige maand.

Bij de dagelijksche resultatenoverzichten per Meta kan voor dit vraagstuk de rente, althans voor zoover nog niet geboekt, buiten beschouwing blijven;

4. dat een nauwkeurig maandelijksch totaal-resultaten-overzicht met de noodige aansluiting op de betreffende specifieke dagelijksche resultatenbepalingen wordt verkregen;
5. dat op een en ander door middel van interne controle een voldoende waarborg op de juistheid der geboekte posten wordt verkregen ook ten aanzien van af te rekenen claims, coupons en dividenden en der geboekte onkosten.

N.B. De verdere administratie van den effectenhandelaar behoeft slechts te worden behandeld, voor zoover zij met het bovenstaande verband houdt.

IV

DONDERDAG 27 MEI 1937

Beschikbare tijd 2½ uur

De Directie eener sigarettenfabriek, welke jaarlijks 100 miljoen sigaretten produceert en tot dusverre de noodige doosjes van derden betrok heeft besloten het grootste gedeelte van dit verpakkingsmateriaal in eigen bedrijf te doen vervaardigen. Te dien einde zullen wor-

den aangeschaft eenige cartonnage-machines met bijbehorende werktuigen, het noodige personeel zal worden aangesteld en voor den opslag van den voorraad carton, papier en andere materialen zal een magazijn worden ingericht. De op de doosjes te plakken gekleurde etiketten zullen bij een drukkerij worden besteld.

Op grond van de door de leveranciers der machines verstrekte gegevens is een kostprijsberekening gemaakt per 1000 doosjes, volgens het onderstaande schema:

<i>machinekosten</i> , gebaseerd op de maximale productiecapaciteit, inclusief stroomverbruik, onderhoud, afschrijving en bediening	f —.—
<i>loon</i> , op basis van stukproductie	„ —.—
<i>materiaalverbruik</i> , op basis van begrooting tegen standaardprijs	„ —.—
<i>etiketten</i> , volgens prijsopgaaf der drukkerij	„ —.—
	<u>f —.—</u>

Aangenomen wordt, dat per dag gemiddeld 10.000 doosjes voor 20 sigaretten zullen kunnen worden afgeleverd.

Op grond dezer vóór-calculatie is berekend, dat, door de vervaardiging van een deel der noodige doosjes in eigen beheer, per jaar een belangrijk bedrag kan worden bespaard.

Gevraagd wordt:

- a. gemotiveerd aan te geven, of naar Uwe meening de bovenstaande standaardkostenberekening als basis voor de toekomstige prijsberekening der verpakking kan worden aanvaard,
- b. een volledige beschrijving te geven van het rekeningstelsel der voor de nieuwe afdeling in te richten administratie, waarbij systematisch moet worden behandeld de specificatie der eventuele verschillen tusschen de werkelijke kosten en de standaardkosten,
- c. gemotiveerd aan te geven in hoeverre naar Uwe meening de opening der nieuwe afdeling van invloed zal zijn op de kostprijsberekening der sigaretten.

**REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR
OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN
BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE**

**Red.: Mej. Dr. R. PHILIPS en Drs. G. L. GROENEVELD
voor bedrijfseconomie en J. P. DE HAAN en
J. C. SPANGENBERG voor accountancy**

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

Tacho-type

Moppes, L. van — Beschrijving van de door den Nederlander Marius den Outer uitgevonden snelschriftmachine, welke door een universeel toetsenbord, gebaseerd op de grondwetten der klankleer, voorbestemd is de internationale snelschriftmachine te worden..

A III 3

Administratieve Arbeid April 1937

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Accountants' reports from a bankers viewpoint

Kimball, Ch. C. — De bankier verlangt meer gegevens dan aan aandeelhouders worden verstrekt en in zooverre gaat schrijver dan ook niet accoord met de formulering in de door het „American Institute of Accountants” gegeven leidraad voor de „Examination of Financial Statements”. Een „samengetrokken” balans is niet voldoende; een volledig accountantsrapport wordt door den bankier verlangd, waarin alle belangrijke gegevens omtrent betrouwbaarheid der gegevens, waardeeringen, rentabiliteit, liquiditeit enz. zijn te vinden.

A IV 3

The Journal of Accountancy April 1937

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. **ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE**

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Juridisch-economische afbetalingsproblemen

Coltof, drs. J. A. — De koper op afbetaling verliest een deel

van zijn rechten, doordat de overeenkomst van geldleening door de wettelijke bepalingen een deel van de huurkoopovereenkomst vormt. De juridische vorm is hier een zelfstandige kracht geworden in de economische verhoudingen waarvan zij slechts de dienaar had mogen zijn. Tegenover de groote verdiensten die den Nederlandschen afbetalingswetten in dit opzicht moet worden toegerekend, staat dus een belangrijk nadeel als gevolg van de kunstmatige samenkoppeling van van twee overeenkomsten tot een juridisch mengsel, dat geen rekening houdt met belangrijke economische functies van handel en financieringsbedrijf.

B a V 5c

Prodiscon Mei 1937

Winstberekening en dividendpolitiek in de opgaande conjunctuur

Gruisen, J. O. van — Schr. bespreekt vooral de opvattingen van Prof. Limperg, waarmede hij zich over het geheel vereenigt.

B a V 6

De Naaml. Vennootschap Mei 1937

De la liquidité dans les banques

Peffer, E. — Onder de voornaamste oorzaken van bank-crisis vindt men telkenmale een gebrek aan liquiditeit. Schrijver zet uiteen wat hieronder is te verstaan en hoe men de liquiditeitspositie van een bank kan bepalen. Uit de gepubliceerde balanssen alleen zijn echter nooit voldoende conclusies te trekken, meer uitgebreide informatie is hiervoor vereischt.

B a V 7

Annales des Sciences Commerciales et Economiques Febr. 1937.

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

La méthode des points

Coutrot, J. — De prestatie van verschillende arbeiders ook bij verschillende soorten arbeid moet vergeleken kunnen worden. Hiervoor dient de berekende eenheid van een normale arbeidsprestatie (1e point) welke door middel van chronometrage moet worden gevonden.

B a VII 5

L'Organisation April 1937

Personeel-pensioenfondsen

Erdwan, J. E. — De depressie-jaren hebben het vraagstuk der pensioenregelingen voor het personeel meer op den voorgrond doen treden. Schr. gaat na welke punten bij pensioenregelingen moeten worden overwogen (structuur der ondernemingen, financiële mogelijkheden, verzekeringsvormen eigen beheer in onderneming of in zelfstandige stichting, risico-overdracht).

B a VII 8

Prodiscon Mei 1937

Recherches sur l'élimination des causes des accidents de travail

Colard, J. — De oorzaken van arbeidsongevallen kunnen zijn 1. technisch, 2. biologisch en wel a. psychologisch en b. physiologisch. Behandeld worden nog de technische organisatie ter voorkoming van ongevallen en de middelen voor een preventieve propaganda.

B a VII 8

Annales des Sciences Commerciales et Economiques Februari 1937

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

I. EXTRACTIEVE BEDRIJVEN

De economische beteekenis der Nederlandsch-Indische steenkolen in Oost-Azië

Bosse, ir. P. M. van — De economische beteekenis der Nederl.-Indische steenkolen is een functie van de eigenschappen dezer kolen en van de ligging der kolenvelden ten opzichte van haar afzetgebieden. Ook het voorkomen van de steenkolenvelden in de aangrenzende landen oefent invloed uit op de economische beteekenis van de Nederl.-Indische kolen. Na deze punten behandeld te hebben, worden de afzetgebieden zelf onder de loupe genomen, speciaal Japan, dat een dominerende invloed op de Oost-Aziatische kolenmarkten heeft. De kolenvoorraden van Japan zijn echter niet groot, er dreigt in dit land een schaarschte aan kolen binnen enkele tientallen jaren.

B b I 6

De Ingenieur 29 Jan. 1937 p. M 1 — M 7

IV. LANDBOUW- EN CULTUURBEDRIJVEN

De arbeidsbelooning in den landbouw

Verhage, dr. A. J. — Schr. bepleit toepassing van loonstelsels in den landbouw. Schr. laat de verschillende stelsels de revue passeeren.

Het Halsey en nog meer het Rowan-stelsel acht schr. het meest geschikt. Met het Halsey-stelsel worden thans proeven genomen door den heer P. Dijkhuis.

B b IV 1

Prodiscon Mei 1937

V. INDUSTRIE

Industriele overcapaciteit en haar gevaren

Kortenhorst, dr. L. G. — Schr. bespreekt het wetsontwerp tot eventuele beperking van vestiging en uitbreiding van nijverheidsbedrijven. In de beoordeeling spreekt de opvatting omtrent de menselijke natuur — individu of gemeenschapswezen — in deze materie het laatste woord.

B b V 1

De Naaml. Vennootschap Mei 1937

Het arbeidersvraagstuk in de Amsterdamsche diamantindustrie

Kaan, A. — De Amsterdamsche diamantindustrie heeft op de opleving van de laatste maanden verrassend snel gereageerd. De leerlingen-commissie heeft onlangs besloten, een 400 nieuwe krachten tot het bedrijf toe te laten. Schr. acht dit besluit volkomen gemotiveerd.

B b V 6

Econ. Stat. Berichten 24 Maart 1937

VII. TRANSPORT EN ANDERE DIENSTVERLEENING

De Nederlandsche koopvaardij

Zaalberg, C. J. P. — Gedurende de slechte jaren 1931—1936 liep de Nederlandsche tonnenmaat sterk achteruit; het meest kromp de wilde-vrachtvaart in. Thans is echter weer veel in aanbouw. De economische beteekenis van de koopvaardij voor Nederland wordt met eenige cijfers geïllustreerd. Over de Regeeringssteun gedurende de crisis worden eenige beschouwingen gegeven. Daarna geeft schr. eenige gezichtspunten voor de toekomst.

B b VII 4

De Ingenieur 26 Februari 1937 p. A. 63—A 66

Het kolenoverslagbedrijf der Nederlandsche Spoorwegen te Born. Organisatie van aan- en afvoer en rangeerbedrijf

Burgers, W. C. L. — Het verschil tusschen den kolenoverslag van de Nederlandsche mijnen vóór en na voltooiing van het Juliana-kanaal is groot. De inrichting van emplacement en overslaginrichtingen wordt kort beschreven. Daarna worden de grondbeginselen uiteengezet die in acht te nemen zijn om het bedrijf zoo economisch mogelijk op te zetten. Er wordt tevens een overzicht gegeven van den rangeerdienst aan de hand van tijdsstudies als basis voor de personeelbezetting en het stellen van rangeerkracht. Tenslotte volgt de regeling van de scheepvaart.

B b VII 10

De Ingenieur 9 April 1937 p. V 19—V 28

X. FINANCIERINGINSTELLINGEN

De la liquidité dans les banques

Peffer, E. — Onder de voornaamste oorzaken van bank-crisis vindt men telkenmale een gebrek aan liquiditeit. Schrijver zet uiteen wat hieronder is te verstaan en hoe men de liquiditeitspositie van een bank kan bepalen. Uit de gepubliceerde balanssen alleen zijn echter nooit voldoende conclusies te trekken, meer uitgebreide informatie is hiervoor vereischt.

B b X 2

Annales des Sciences Commerciales et Economiques Febr. 1937

BOEKEN-REPERTORIUM

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

Böhnke, Walter. Methodisch geordnete Beispiele und Aufgaben zur Einführung in die Buchführung. Wesel, 1937.

Bruyn, J. C. de. Schets van de Rijkscomptabiliteit. Alphen aan den Rijn, 1937.

Delaporte, René. Méthode rationnelle de la tenue des comptes. Paris, 1937.

Gerstner, Paul. Die Wirtschaftsrechnung der Unternehmung. Klärlegung der Erfolgsquellen mit Formblatt. Berlin, 1937.